

DETAILED SYLLABUS of M. A. (EDUCATION)
SECOND SEMESTER

MAEduC-202 શિક્ષણની તાત્વિક અને સમાજશાસ્ત્રીય આધારશિલાઓ – II

UNIT	COURSE CONTENT	Credit
1	ભારતીય ચિંતકો અને ભારતીય શિક્ષણ પર તેનો પ્રભાવ	1
1.1	મહાત્મા ગાંધી	
1.2	૨. મહર્ષિ અરવિંદ	
1.3	૩. રવિન્દ્રનાથ ટાગોર	
1.4	૪. સ્વામી વિવેકાનંદ	
2	શિક્ષણના સંદર્ભમાં વિવિધ વાદોનો પરિચય	1
2.1	વિવિધ વાદોના તત્વજ્ઞાનનો તત્વમીમાંસા, જ્ઞાનમીમાંસા અને મૂલ્યમીમાંસાના સંદર્ભમાં અભ્યાસ	
2.2	<ul style="list-style-type: none"> આદર્શવાદ પ્રકૃતિવાદ વ્યવહારવાદ અસ્તિત્વવાદ	
3	શિક્ષણ અને સામાજિક પરિવર્તન	1
3.1	સામાજિક પરિવર્તન – અર્થ અને સંકલ્પના	
3.2	સામાજિક પરિવર્તનને અસર કરતા પરિબળો	
3.3	સામાજિક પરિવર્તનમાં શિક્ષણની ભૂમિકા	
3.4	સામાજિક પરિવર્તનમાં શાળા અને શિક્ષકની ભૂમિકા	
4	ભારતીય સમાજના વિકાસમાં શિક્ષણ	1
4.1	બહુભાષિતા, બહુસંસ્કૃતિ, જાતિ, સમાનતા, ગરીબી, વિવિધતા, માનવ અધિકારો અને બાળ અધિકારોના સંદર્ભમાં સાંપ્રત ભારતીય સમાજની સમજ	
4.2	ભારતીય સમાજ પરિવર્તનની પ્રક્રિયાના કેટલીક મહત્વપૂર્ણ સંકલ્પનાની સમજ – ઔદ્યોગિકીકરણ, આધુનિકીકરણ, ઉદારીકરણ, વૈશ્વીકરણ, ખાનગીકરણ	
4.3	ધર્મનિરપેક્ષતા માટેનું શિક્ષણ	
4.4	શિક્ષણ અને લોકતંત્ર	

References :

1. Broudy, H.S (1977) Building a Philosophy of Education, New York: Kringer.

2. Brubacher, John S. (1969) Modern Philosophies of Education, New Delhi: TataMcGraw Hill.
  3. Chandra, S.S; Sharma, R.K (2004) Principles of Education, New Delhi: AtlanticPublishers and Distributors.
  4. Hiriyana, M (1995) The Essentials of Indian Philosophy, Delhi: Motilal BanarsidasPublishers Pvt. Ltd.
  5. Pandey, K.P. (1983) Perspective in Social Foundations of Education, Ghaziabad:AmitashPrakashan.
  6. Pandey, R.S. (1982) An Introduction to Major Philosophies of Education, Agra:Vinod Pustak Mandir.
  7. Sodhi, T.S.& Suri, Aruna (1998) Philosophical and Sociological Foundations of Education, Patiala: Bawa Publication.
  8. Saxena Swaroop, N.R. (2001) Philosophical and Sociological Foundations of Education, Meerut: Surya Publication.
  9. Taneja, V.R. (2002) Foundation of Education, Chandigarh: Mohindra CapitalPublishers.
  10. Gore, M.S. (1984) Education and Modernization in India, Rawat Publishers, Jaipur
  11. Kamat, A.R. (1985) Education and Social Change in India, Bombay Samaiya Publishing Co.,
  12. M.H.R.D. (1990) Towards an Enlightened and Human Society. Department of Education, New Delhi
  13. Pandey, K.P.(1983) Perspective in Social Foundations of Education, AmitaPrakashan, Gaziabad
  14. Saxena, S.(2001) Philosophical and Sociological Foundations of Education, Meerut: Surya publications.
  15. Singh, B.N.(2005) Education: Social Change and Economic Development, Jaipur:RBSA Publishers.
- ગુજરાતી સંદર્ભો:-
16. કાટદરે ઈન્દુમતી (અનુ.) (૧૯૯૧) ભારતીય શિક્ષણના મૂળતત્વો. અમદાવાદ : સંસ્કાર ગુર્જરી પ્રકાશન
  17. જોશી હરિપ્રસાદ (૨૦૦૦). પ્રથમ આવૃત્તિ. શૈક્ષણિક તત્વજ્ઞાન. રાજકોટ:
  18. ઝવેરી મહેન્દ્ર કૃષ્ણલાલ (૧૯૭૭) સામાજિક પરિવર્તન અમદાવાદ : ગુજરાત યુનિવર્સિટી
  19. પરમાર ગણેશ (૨૦૦૭) શિક્ષણની સમાજશાસ્ત્રીય આધારશિલાઓ. અમદાવાદ : અક્ષર પબ્લિકેશન
  20. પંડ્યા કુલીન (૧૯૭૬) પ્રથમ આવૃત્તિ. તાત્વિક વિચારધારાઓ અને શિક્ષણ. અમદાવાદ. બાલગોવિંદ પ્રકાશન
  21. ભટ્ટ એમ કે. (૧૯૮૫) શ્રી અરવિંદનું તત્વજ્ઞાન. અમદાવાદ : યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
  22. ભાણેવ (૧૯૮૮) ઉપનિષદવિદ્યા. રાજકોટ : પ્રવીણ પ્રકાશન
  23. ત્રિવેદી આર.એસ. અને જી. કે દવે (૧૯૮૮) ગાંધી શિક્ષણ વિચાર. વલ્લભ વિદ્યાનગર : સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી
  24. રાવલ નટુભાઈ (૨૦૦૩) વિકાસમાન ભારતીય સમાજમાં શિક્ષક અમદાવાદ : નીરવ પ્રકાશન
  25. વ્યાસ કે.સી. (૧૯૯૧) દ્વિતીય આવૃત્તિ. કેળવણીના સામાજિક પાયા, અમદાવાદ. યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
  26. શાસ્ત્રી જયેન્દ્ર દવે (૧૯૮૩) ચતુર્થ આવૃત્તિ. કેળવણીના તાત્વિક આધારો. અમદાવાદ. યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
  27. શાહ ગુણવંત (૧૯૬૫) છઠ્ઠી આવૃત્તિ. શિક્ષણ દર્શન. અમદાવાદ. બી.એસ. શાહ પ્રકાશન
  28. શાસ્ત્રી જયેન્દ્ર દવે (૧૯૮૬) ચતુર્થ આવૃત્તિ. ભારતીય ચિંતકોનું શિક્ષણચિંતન. અમદાવાદ. યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
  29. શાસ્ત્રી જયેન્દ્ર દવે (૧૯૮૩) ચતુર્થ આવૃત્તિ. શિક્ષણ ચિંતકોનું શિક્ષણદર્શન. અમદાવાદ. બી.એસ. શાહ પ્રકાશન
  30. શાહ બુદ્ધિચંદ્ર અને શાહ કૌશલ્યા (૧૯૮૭) શિક્ષણનું સમાજશાસ્ત્ર અમદાવાદ. યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ